

PŘEDPOKLADY PRO EFEKTIVNÍ INKLUZI ŽÁKA S OMJ.

FUNGUJÍ TAKOVÉ MECHANISMY I VE VAŠÍ ŠKOLE?

NÁSTROJ K SEBEHODNOCENÍ ŠKOLY

	ano	spíše ano	spíše ne	ne
Máme určenou osobu odpovídající za přijímání žáka a jeho začleňování do školy.				
Žáky s OMJ přijímáme na základě platné legislativy v souladu s principy rovného přístupu ke vzdělávání (tzn. neklademe přijetí žáka žádné další podmínky jako např. znalost jazyka, typ pobytu, předchozí vzdělání apod.)				
Zařazujeme žáka vždy na základě věku a absolvovaných ročníků. Maximálně je žák zařazen o jeden ročník níž (v případě přerušného vzdělání, blízcímu se přechodu na SŠ apod.).				
Víme, jak získat potřebné informace od rodičů, případně máme připravené formuláře v jejich jazyce.				
Pro komunikaci s rodiči využíváme tlumočníky. Důležité informace pro rodiče překládáme. Máme kontakty na organizace, které tlumočení a překlady zajišťují.				
Předáváme rodičům důležité informace o škole (harmonogram školního roku, pravidla školy, družiny aj.) a o českém vzdělávacím systému písemně ve srozumitelné podobě (máme je k dispozici v různých jazycích, případně víme, kde je najít).				
Na škole máme prodiskutovaný a vypracovaný systém podpory žáků s OMJ s uvedením jednotlivých opatření, o kterých víme, kdy a jakým způsobem použít.				
Systém podpory žáků s OMJ máme na škole zapracovaný v ŠVP, příp. v dalších interních materiálech.				
Za vytvoření individuálního vzdělávacího plánu (IVP), Plánu pedagogické podpory (PLPP) pro žáky s OMJ zodpovídá konkrétní (třídní) učitel, na jeho tvorbě se případně podílí i další učitelé, kteří žáka učí.				
Máme pro žáky s OMJ zajištěnou výuku češtiny jako druhého jazyka (ČDJ) v dostatečném rozsahu s ohledem na jazykovou úroveň. Zároveň jsme rodičům předali informace o možnostech výuky ČDJ mimo školu.				

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

	ano	spíše ano	spíše ne	ne
Učitel, který má výuku ČDJ na starosti, má s výukou ČDJ zkušenosti a/nebo vzdělání v oboru. Je vybavený potřebnými výukovými materiály (učebnice češtiny pro cizince, pracovní listy, slovníky, apod.)				
Připravili jsme pro žáka pomůcky: <ul style="list-style-type: none"> pro lepší orientaci ve škole (komunikační kartičky, plán budovy školy atp.) do výuky ČDJ (učebnice, pracovní listy apod.) do běžné výuky (pracovní listy, slovní zásoba, základní pokyny apod.) 				
Každý učitel ví, jak zapojit žáka s OMJ do výuky jednotlivých předmětů. Zaměřuje se na práci se slovní zásobou, komunikaci v hodině a samostatnou práci rozvíjející žákovy dovednosti v daném tématu.				
Učitel, který má ve třídě žáka s OMJ, si pro každé téma stanovuje kromě obsahových také jazykové cíle a ví, jak jich se žákem dosáhnout.				
V každém tématu má žák samostatný pracovní list či jiný výukový materiál, který mu umožňuje zapojení do výuky. Výukové materiály jsou součástí portfolia žáka a sledujeme díky nim i žákovy pokroky.				
Pro podporu žáků využíváme případně i asistenty pedagoga. Podpora asistentem směřuje k postupnému osamostatňování žáka a jeho zapojení do běžné výuky (nepřevažuje tedy samostatná práce mimo třídu). Učitel s AP pravidelně vyhodnocují pokroky žáka.				
Učitelé se tématu podpory a vzdělávání žáků s OMJ pravidelně věnují na pravidelných metodických poradách i v rámci DVPP.				
Pedagogové školy přistupují k žákům s OMJ i jejich rodinným příslušníkům bez předsudků. Všichni pedagogové respektují kulturní a jazykové odlišnosti žáků. Tento postoj zprostředkovávají také ostatním žákům a případně i jejich rodičům.				
Umíme pracovat s odlišností v rámci třídy a podporujeme děti v přijetí žáků s OMJ, pracujeme na soudržnosti kolektivu. V případě potřeby využíváme programy proti šikaně, diskriminaci, aj. (případně víme, kam se obracet o pomoc).				
Máme navázanu spolupráci s dalšími subjekty působícími v oblasti podpory vzdělávání žáků s OMJ (Neziskové organizace - NNO, Centra na podporu integrace cizinců - CPIC, odbory státní a sociální podpory, odbory školství, ČŠI, aj.)				

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

JEDNOTLIVÉ KROKY V PROCESU ZAČLEŇOVÁNÍ ŽÁKA S OMJ:

ODŠKRTÁVACÍ SEZNAM

✓	
	Zjistili jsme potřebné informace od rodičů i žáka (např. vzdělávací historie, rodinné zázemí, jak s rodinou a dítětem komunikovat, aj.)
	Předali jsme žákovi a jeho rodičům písemně (ideálně v mateřštině) potřebné informace o škole a českém vzdělávacím systému.
	Pokud jsme přijali dítě bez znalosti nebo nedostatečné znalosti vyučovacího jazyka, upozornili jsme rodiče na potřebu zahájení komunikace s ŠPZ kvůli doporučení podpůrných opatření. Zároveň uplatňujeme podporu v prvním stupni podpůrných opatření (viz novela ŠZ).
	S rodiči jsme podepsali příslušné dokumenty ke vzdělávání žáků s OMJ a ověřili jsme si, že jim dostatečně porozuměli.
	Pravidelně informujeme rodiče o prospěchu žáka, jeho chování, způsobu podpory a celkovém zapojení do chodu školy/vzdělávacího procesu.
	Předali jsme rodičům informace o volnočasových aktivitách na škole i mimo školu a o jejich důležitosti pro přirozenou integraci a neformální výuku jazyka.
	Informovali jsme kolegy o příchodu nového žáka.
	Informovali jsme spolužáky o příchodu nového žáka. Společně jsme nastavili způsoby podpory začlenění nového žáka do kolektivu a organizace školy. Spolužáci znají a chápou svou důležitou roli.
	Určili jsme patrony a nový žák ví, na koho se může v případě potřeby pomoci obrátit.
	Provedli jsme jazykovou diagnostiku žáka.
	Žákovi jsme zajistili výuku ČDJ v dostatečném rozsahu (v začátcích minimálně 5 hod. týdně), ideálně v době dopolední výuky (např. místo ČJ, příp. naučných předmětů).
	Pro vzdělávání žáků s OMJ máme dostatečné metodické vedení a podporu uvnitř školy, příp. víme, kam se obrátit.

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

	Vytvořili jsme PLPP nebo IVP (podle stupně doporučení z ŠPZ) pro žáka s OMJ a zapojujeme ho do výuky. Pro jazykové plánování máme nastavenou přílohu IVP (PLPP) nebo si s žákem vedeme portfolio.
	Sledujeme pokroky žáka a společně s žákem je hodnotíme.
	Reflektujeme žákovo začleňování do třídy, sledujeme jeho postavení ve třídě, chování o přestávkách, v družině, apod.
	Pravidelně monitorujeme docházku žáka a ihned reagujeme na časté absence.

UŽITEČNÉ ODKAZY PRO EFEKTIVNÍ INKLUZI ŽÁKA S OMJ:

- ✓ **Přijetí do ZŠ** a platná legislativa: <http://www.inkluzivniskola.cz/nove-prichozi/ceska-legislativa-v-oblasti-vzdelavani-cizincu>
- ✓ **Zařazení do ročníku:** <http://www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/zarazeni-do-rocniku>
- ✓ **Důležité informace pro rodiče** o škole a českém vzdělávacím systému, různé jazykové verze: <http://www.inkluzivniskola.cz/informace-pro-rodice-jazykove-verze>
- ✓ **Jazyková diagnostika** žáků s OMJ: <http://www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/audit-dovednosti> , <http://www.inkluzivniskola.cz/cestina-jazyk-komunikace/jazykova-diagnostika>
- ✓ **PLPP, IVP** pro žáka s OMJ: <http://www.inkluzivniskola.cz/plany-podpory>
- ✓ **Principy práce** ve výuce pro zapojení žáků s OMJ: <http://www.inkluzivniskola.cz/principy-prace-s-zaky-na-ZS-SS>
- ✓ **Výuka ČDJ** (materiály, tipy, pracovní listy, hry a aktivity): <http://www.inkluzivniskola.cz/cestina-jazyk-komunikace/vyuka-cjdj-materialy-tipy>
- ✓ **Učebnice**, užitečné online odkazy **na výuku ČDJ:** <http://www.inkluzivniskola.cz/cestina-jazyk-komunikace/ucebnice-online-odkazy>
- ✓ **Materiály** k výuce v **ostatních předmětech:** <http://www.inkluzivniskola.cz/materialy-tipy-do-vyuky>
- ✓ **Odkazy na další subjekty**, které působí v oblasti podpory vzdělávání ŽOMJ (Neziskové organizace - NNO, Centra na podporu integrace cizinců - CPIC, odbory státní a sociální podpory, odbory školství, ČŠI, aj.): <http://www.inkluzivniskola.cz/content/kontakty>

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR.